
Vai Zentas Mauriņas jaunvārdi?

Alberts Spoģis savā rakstā par Zentu Mauriņu („Latvijas“ p. g. 15. decembra numurā) spriedis, ka viņas radīto jaunvārdus starpā esot arī tādi kā Iedirbe, rīmtība un patapa. Nekādā ziņā nedomādams noniecināt cienījamās autorei izkopto, sērīsto un vārdiem bagāto valodu, tomēr atļaujos jautāt, vai Alb. Spoģis nebūs maldījies un izvēlējies nepareizus piemērus. Tā vārdu Iedirbe (agrāk lietātās Iedarbības vietā) mums, saviem skolniekiem Latvijas Universitātē, ieteica prof. J. Endzelīns. Vai to būtu darinājis ne viņš pats, bet Z. Mauriņa? Par rīmtību jāsaprot, ka šo vārdu Mīlenbacha lielajā vārdnīcā uzņemot, Endzelīns līdz ar savu darba biedri E. Hauzenbergu-Šturmu par avotu minējuši pazīstamo J. Janševska romānu Dzīmtene (skat. min. vārdnīcas 3. sēj. 527. lpp.). Patapas vārds nekādā ziņā nebūs Z. Mauriņas darināts, gan, labākā gadījumā, varbūt tikai plašāk ieviests literatūrā. Tas sastopams jau veclatviešu rakstos, tā, piem., Glika un Manceļa darbos, bez tam vēl ne vienā vien latviešu tautas dziesmā (sal. Mīlenbacha vārdnīcas 3. sēj. 118. lpp.).

Ziņas par to, kas īsti kuŗu jaunvārdu darinājis un ieviests rakstos ir visai vērtīgas. Tāpēc būtu ļoti vēlams, ka attiecīgie autori šādas ziņas vai nu paši publicētu presē, vai arī nodotu valodniekiem. It nepieciešami šie dati būs kādreiz nākotnē izdodamaī latviešu valodas dižvārdnīcai (tēzauram), kuŗā vajadzētu būt uzņemtiem it visiem līdz tam zināmiem mūsu valodas vārdiem.

Kārlis Draviņš

LATVIJA
Lettische Zeitung
Nr. 1 (1056) 5. Januar 1963